Чурапчыга күн тахсар !

САҢА ОЛОХ

Чурапчы улууһун хаһыата

ХАҺЫАТ 1931 СЫЛ АЛТЫНЬЫ 15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

12+

2014 сыл
От ыйын
26
күнэ
субуота
№ 108
(10927)

Кэрэ эйгэтигэр

“КҮБЭЙЭЛЭР” - БОЛГАРИЯҔА

Күөх экран нөҥүө бүтүн Россияҕа аатырбыт, «Евровидение» ырыа куонкурдуттар ситиһиилээхтик кытпан сураҕырбыт «Барановские бабушки» ансаамбылы киһи эрэ барыта билэр. Онтон биһиги Чурапчыбыттар кинилэр курдук кэрэни кэрэхсиир, ырыаныйыгу өрө тутар, олоххо кистэлэҥ эбэтэрэ элбэхтэр.

Быйыл сайын бэс ыйыгар Сылан эбэлэрэ ыраах, күнүскэ Болгарияҕа тиийэн собуоһар ситиһиилэрэн кэлбиттэр. Кинилэр норуоттар икки ардыларыгар «Конкурс талантов и красоты» курэххэ кыттан, куонкурус саамай уһаан бириэмэтин — Гран-при ыларын, кыайыы көнөтүөх дойдуларыгар эрэлиннииллэр. Сылан тэһиниэхэ бэлэрэһиэнэрин Сэбиэлэн иһиннэн тэрилибит «Күбэйэ» бөлөҕө барыта 12 ыал эбэтэрэ, ийэлэрэ, эдьиийдэрэ собуоһан дьарыктаналлар. Барыта арааһа иитэҕэс дьон: кинилэр оҕолоруттан учууталлар, иитээччилэр, инструкциялэр, тыа хаһаайыстыбатын үлэһиттэрэ уонна дьиэ хаһаайкалара бааллар. Саамай саастаахтара — 70-тааххын. Түмсүүнү тэрийиэҕиттэн Сылан тэһиниэхэ бэлэрэһиэнэрин сэбиэһин председателэ Клара Васильевна Макарова, уус-уран салайааччылара Саха Республикатын туйгуна, Сылантаньы Сынньалаҥ киинин методиһа Егор Семенович Макаров инициативаҕынан үүнэн эҕэлэллэр. Бастаан иһиннэн үлүһүйбүттэрэ, аралдьыһыылары ситиһиилээхтик кытыбыттара, 19-с “Миччаары” оонньууларыгар элбэх үлэни оҥорбуттара. Онтон үҥкүү болоҕун тэрийэн, тэһиниэк ыытар барыларын тэрээһиннэриэр кыттан, улууска буолбут фестивалыҥа, илин энтэр улуустарын икки ардыларыгар үҥкүү күрэҕэр бастаан, дьон-сэрэ биһирэбилин ылбыттара.

Болгарияҕа куонкуруска кыттыыларын туһунан Г.П. Багарин аатынан Сылан орто оскуолатын учууталлара Екатерина Алексеевна Яковлева уонна Декабрина Ивановна Максимова маннык көрсөллөр. «Бу куонкуруска кыттарга ыытыыны Москва куорат «Арт Фейнт» хамсааһына Саха сирэйдээн бороспутабынан, биир дойдулаахпыт Лариса Лукинична Макарова ыыппыта. Болгарияҕа бэс ыйын 22 күнүгэр көтөн тиийдибит. Тэрийээччилэр наһаа үчүгэйдик көрүстүлэр. Саха сирин туһунан үчүгэй өйдөбүллээхтэр эбит. Хара муора таһыгар 5 сулустаах гостиницаҕа түһэрдилэр. Тиийбит күммүтүттэн араас тэрээһиннэргэ кыттыныбыт. Болгария 3 улахан куоратыгар: Помарияҕа, Бургаска, Несебрга сырыттыбыт, куораттар кэрэ-бодоҕ миэстэлэриннэн көрүдьүөстээбиппит, историческай-архитектурнай паамятынньыктарын көрөн сөхтүбүт. Куорат икки ардыгар айаннаырбыттыгар суол биир оттугэр бүтүннүү полосатых үүнээйитгэрэ саһара күлүмүрдээн турарын, биир оттугэр хараҕ хаптарыйар виноград хонууга көҕөрөн кэспэтүн сөҕүйэ да, сэҥээрэ да көрүлүбүт. Чээлэй күөх айыллаларын харыстыылларын биһиэхэ арыллаабыт гид комсомолиттэн да биллибит. Болгарияҕа роза сибэккитэ сүтүрүйэллэр эбит, туристарга роза сибэккитэ сувенирын, духины бэлэхтиилэр. Фестиваль кытпыыһаахтара Несебр куораккка улахан култуурунай быраанынньыкка сырыттыбыт. Манна болгардар бэйэлэрин ырыаларыттүҥкүүлэрин көрдөрүлэр, национальнай астарынан күндүлээтилэр. Астара наһаа миинньитэс, сымнаҕас. Үксүбүт саастаах дьон буолан аска-үөлэ төрүт эрэйдэммэтибит, собуоһан аһыы сырыттыбыт.

Куонкуруска барыта 8 дойдуттан, 20-тэн тахса күрэхтэһээччи кэлбит. Ол курдук, Японияттан, Казахстаттан, Грузияттан, Румыниятган, олоҕ кэҥэн кытпыыны ыытыллар, Россияттан 5 ансаамбыл кэлбит. Күрэхтэһиибит 2 туруһан барда. Ырыа, үҥкүү, музыкальнай инструменнарга оонньооһун толоруу уонна көнсөлөй (разговорнай) жанр көрүнтэриигэр кыпта кэлбиттэр. Биһиги Егор Макаров туруорбут «Чаппараахтаах үҥкүүгү» толордубут. Түмүк тахсыытын олус долгуйа күүтүбүт. Бастаан хас биирдии көрүнтэ туһунан миэстэлэри тутпарыы буолла. Уопсай түмүгүнэн биир Гран-при тутпарыллар эбит. Биһиэхэ бүтэһик ыытарыллар, барыбытыгар мэҕэл биэрилиэр уонна куонкурус Гран-при кубоһун тутпарыллар. Үөрүү-көтүү, долгуйуу... «Чаппараахтаах үҥкүү» ис хоһоонун, толоруу маастарыстыбатын, костүүмнэрбитин хайҕаһыллар. Костүүмнэрбитин норуот маастарыгар, ансаамбыл кытпыыһаастарга Мария Дмитриевна Трофимова, Анисия Васильевна Говорова, Фекла Константиновна Горохова тиктибиттэро. Эккирэтэ сылдьан хаарпыскаҕа түһэрилэр. Ити курдук, аан бастакы улахан күрэххэ кытпыыбыт ситиһиилээх буолбутунан, саха омук культууратын атын омуктарга чиэстээхтик көрдөрбүппүтүттэн олус үөрэбит уонна киэн туттабыт. Төннөн иһэн Москваҕа, Санкт-Петербурга 4 күн астыныахпытыгар диэри күүтэйээтибит.

Атын дойдуга баран кэлиибит биһиэхэ барыбытыгар сүрдээх үчүгэй, хаһан да умнуллубат кэрэ өйдөбүлү хаалларда. Сорохторбут дойдуларыттан ырааппатах, тэһиниэктэриттэн тэлэһийбэтэх дьон. Тыа ыаһын күнүскүн түбүгүттэн тэйэн, атын дойду сиринүстүгүн, айылҕатын көрөн, культууратын билэн, харахтыт сырдаан, ойбүтсаныабыт кэҥээн, этэрэ дьоны, төрүт остуоруйа дойдутугар сылдьан кэлбит курдуктут. Сөҥүөлээн, сынньаныы, күүскуох ыллан, кыайыы көтөҕүнэн оссо да айар-тутар санаалаах кэлибит. Кыһын Москваҕа «Рождественские каникулы» фестивалыгар ыҥырыллыбыт.

Биһиэхэни бу куонкуруска ыҥыран кыттыыларбыт, баҕа санаабытын толорбут Лариса Лукиничка Макароваҕа ийэлии истиҥ махтанабыттын тиэрдэбит. Кини билиилээх, үтүөкэн уопутуттаах Лариса Лукиничка уонна бэйэбит оҕобут, биһиэхэни салайан иҥэс сылдьыбыт Егор Семенович хас биирдиибитигэр болдьохтоохтоох сыһыаннарбыт, сайаҕас санаалара сырыыбытын чэпчэтэ, туох да ыарахаҥы, мэҥэйи көрсүбэккэ, эрэйдэммэккэ сырыттыбыт.

Түгэнигэн туһаҕан, барарбытыгар комисситтэ, ойоҕобут Сылан тэһиниэхэ баһылыктар Е.А. Сивцевэ, оскуола, балыыһа коллективтарыттар, улуустааҕы култуура управлениетыттар (начальник Н.В. Максимова) барҕа махтанабыттын тиэрдэбит. Улуустуут олохтоохторугар уйгу-быйаҥ сайыны, бэйэбит саастыыларбытыгар олорон хаалбакка, бириэмэлэрин сонко аттарыһан, олоххо кохтоох буолаллыларыгар, араас тэрээһиннэргэ кыттан олохторун киэргэтэллэригэр баҕарэбит.»

«Күбэйэ» болоҕун улахан ситиһиилиирэнэн эрдэлиибит, ыччакка, дьонтго-сэргэҕэ сырдыгы, кэрэни, үлүгэйи тарҕатар аналлыгынан оссо да айа-туга сылдьыҥ.

Наталья ЗАХАРОВА.

Ыйгырыы

Күндү Чурапчы улууһун олохтоохторо, Одьулуун нэһилиэгиттэн төрүттээх биир дойдулаахтарбыт!

Бары биллэгитит курдук, Одьулуун нэһилиэгин олохтоохторо бу сыл от ыйын 11 күнүгэр айылҕа алдьаркайдааах солуллугар түбөстилэр. Улахан уу көлэн, дэриэбинэ үгүс өттө уута барда.

Олох ардыйах сыыр үрдүгэр олорор ыаллар эрэ дьиэлэрэ ордон хаалыылар. Уу көлэригэр олохтоохтор бэлэмэ суох буолан, олус улахан материальнай хоромньу тахсыста. Биллиҥҥи турутунан нэһилиэк олохтоохторо оскуола, агротехникум, балыыһа бааларыгар тэриллибит эвакуационнай пууннарыттан уонна бэйэлэрин террасаларыгар олороллор.

Туттар малларын-самаларын, кэтэр таҥастарын, миэбэллэрин, орон таҥаһын олоччу уугa быыдыаппыт ыал олус элбэх. Олус элбэх быытовой тиэхиникэ, кыһыннтыы таҥас (сапыҥньахтар, этэрбэстэр), миэбэл кредиккэ сылдьар. Бу тыа сирин кыаммат-түгэммэт ыалыгар олус улахан материальнай охсуу буолар.

Бултууска хаһаанньыла сылгыт сайын устата туттуллуохтаах муустара, эттэрэ, арыыларa барыта туһаттан тахсыста. Оны таҥыһан уугa устан барбыт оттук мастара, пиломатырыйаалларa хаппык да үтүөкка биллиҥҥи турутунан киирбэтэ.

Дьиэлэрин куурдан, кыстыкка киириэххэ дьыбы олох ардыйах кэм хаалла. Онуока дьоннор, оҕолор кыһын кэтэр таҥастара суох. Ыһыктабыллаах улууспут олохтоохторо, туох баар күүспүтүн, санаабытын холбоон, туох кыахтаахпытынан биир дойдулаахтарбытыгар комолоһуоҕуҥ диэн ыҥырабыт. Кыһрас сайын иһигэр чөлүгэр түһэрии үлэтэ ыараханын өйдөөн, аһыпыгас, амарах санаабытын киллэриэҥиҥ, бары биир сомоҕо буолан, дьоммутугарсэргэбитигэр күүс-комо, өйөбүл буолуоҕуҥ!

„Күн киһитэ кэмүскэс, айыы киһитэ аһыныгас“.

Чурапчы нэһилиэгэр олорор биир дойдулаахтарбыт аатларыттан Одьулуун нэһилиэгин дьаһалтатыгар арыыбыт комо счетугар 50 тыһ. сомк. уган, бастакы комоҥу оҥорбуппут туһунан иһитиннэрэбит

Одьулуун түмсүүтэ.

Бу күннэрiгэ улууспутугар ыксаллаах быһыы-майгы буолан, үгүс ыал уутган эмсэҕэлээн суһал көмөҕө наадыйар. Киниэргэ күн бүгүн аһыыр ас, таҥастар, утуйар таҥас, аһыыр иһит-хомуос, тутуллар мал-сал суоҕун кэриэтэ. Үгүс ыал холодильниктара, электрическай оһохторо алдьанна.

Чурапчы амарах санаалаах дьоноэргэтэ, ыалдар, тэриллэтэр, чаһынай урбаанньыттар, улууспутугар буолбут бу иэдэһиттэ бука барыта биир өйү-санааны тутан, бэйэ-бэйэҕэ аһыныгас сыһыаннаһан, хас биирдии киһи кыһалҕатын тус кыһалҕа курдук ылынан, суһалдьык аһыммал санаа көмүтүгэр кыттыһарыгыттар ыҥырабыт!

Уутган эмсэҕэлээбиттэргэ аттаан улуус дьаһалтатын дьиэтигэр (Ленин уул. 41) комо пууна үтэлии турар. Манна ким туох кыахтаахынан комолоһорүгүтүгэр ыҥырабыт!

Биллэр тел.: 41-130, 41-183, 8914-104-17-13, 8914-276-27-96.

Реквизиты для перечисления средств добровольного пожертвования физических и юридических лиц на оказание материальной помощи гражданам, пострадавшим от наводнения:

ИНН 1430008532 КПП 143001001
ФЭУ Чурапчинского улуса (Администрация МО “Чакырский наслег” Чурапчинского улуса (район) РС (Я)
л/с 55526003099
р/с 40302810598355000007

РКЦ ЧУРАПЧА с. ЧУРАПЧА
БИК 049835000

Получатель – ФЭУ Чурапчинского улуса (администрация МО “Ожулунский наслег” Чурапчинского улуса (района) РС (Я)
л/с 55518030098
ИНН 1430008483 КПП 143001001
Банк – РКЦ ЧУРАПЧА с. ЧУРАПЧА
БИК – 049835000
р/с 40302810598355000007
КБК для государственных и муниципальных организаций – 518 204 05 000 10 0000 180
КБК для физических лиц – 518 207 05 02 010 00000 180
ОКТМО – 98658430

Киһи уонна сокуон

Прокуратура иһитиннэрэр

2014 сыл ыам ыйын 21 күнүгэр улуус баһылыгын, прокурорун, полиция Чурапчытааҕы отделын начальнигын кыттыылаах "Бэрээдэги тупсарыыга дьиэ кэргэн, уопсастыба оруола" тэрээһиннээх төгүрүк остуол буолан ааспыта. Бу мунньах түмүгүнэн общественнай бэрээдэги тупсарыыга биир сыаналан эбээх этии киирбитэ, ол чэрчитинэн, Чурапчы улууһун прокуратурата холуобунай буруйу оҥорбут дьону утары суларыстыбаннай буруйу оҥоһуутун туһунан сибидиэнньэлэри сырдатар.

1) 2014 сыл бэс ыйын 2 күнүгэр Чурапчы улууһун прокуратуратынан РФ ХК 258 ыст. 1 чааһ, а, б пууннарынан көрүллүбүт буруйу оҥорбут 1975 сыллаах төрүөх Үүс-Алдан улууһун Дүпсүн нэһ. олохтооҕун суутталаһыныгар суларыстыбаннай буруйдааһын ооҥнулунна. Суут мунньаҕар гражданин Ф. Соловьев нэһилиэгин сиригэр ааал көҥүлэ (лицензията) суох, ону таһынан, бултуур боппуох буолбут кэмигэр куобаһы буут сиятынан ытан оҕорбута, бу дьайыытынан РФ суларыстыбаҕар 175000 солк. кээмэйдээх хороммуну таһаарбыта буолуунна. Суутталааччы накаастабылын миэрэтэ 1 сыл көннөрү үлэ уонна хамнаһыттан 5% суларыстыба дохуотугар тутан ылыллар гыһыллыы ...

2) 2014 сыл бэс ыйын 3 күнүгэр 1981 сыл төрүөх Килэнки нэһ. олохтооҕун утары РФ ХК 112 ыст. 1 чааһ. ыйыллыбыт буруйу оҥорбутун чахчытыгар көбүтүллүбүт холуобунай дьыала көрүүтүгэр Чурапчы улууһун прокуратуратынан суларыстыба буруйдааһына ооҥнулунна. Суут түмүгүнэн гражданин П. Чурапчы нэһилиэгин киинигэр арыгы иһэн туруктаах сылдьан, аһыы уөхтан малымаары, биирэ аһаах буолбут киһитин кырбаабыта чахчыланна. Суутталааччыга 1 сыл көҥүлүн усулуобунайдык быһарга бириигэбэрдэннэ.

3) 2014 сыл бэс ыйын 3 күнүгэр 1972 сыллаах төрөөбүт Чурапчы нэһ. олохтооҕун утары көбүтүллүбүт холуобунай дьыала көрүүтүгэр суларыстыба буруйдааһына ооҥнулунна. Суут мунньаҕар гражданин К. Хатылыга арыгы иһэн туруктаах сылдьан, биирэ аһаабыт гражданин Г.-ны быһаҕынан искэ анньыбыта биэгэрэннэ. Бу оҥоһуллубут эчэйиитэн Г. хаана баран, олохтон барбыта буоллуунна. Бу буруйугар К. 7 сыл кытаанах режимнээх холуонньаҕа накаастабылын боруостуурга бириигэбэрдэннэ.

4) 2014 сыл бэс ыйын 4 күнүгэр 1964 сыллаах Үүс-Майа улууһун олохтооҕо сокуоннай сиастарын сиэ илик оҕолорун иитэргэ суут быһаарыытынан анаммыт убу-харчыны төлүүргэн оһуонньээхтик куотунан, 50000 - тан тахса солкуобай иэтэммитин иһин көбүтүллүбүт холуобунай дьыаланы көрүү мунньаҕар суларыстыбаннай буруйдааһын кытыынна. Суутталааччы накаастабылын миэрэтэ 6 ый бойдохтоох көннөрү үлэ, ону таһынан хамнаһыттан 5% суларыстыба дохуотугар тутан ыларга тэптэрэ.

5) 2014 сыл бэс ыйын 26 күнүгэр Чурапчы улууһун прокуратуратынан 1991 уонна 1986 сыллаахха төрөөбүт Килэнки нэһ. олохтоохторун утары көбүтүллүбүт холуобунай дьыала көрүүтүгэр суларыстыбаннай буруйдааһын ооҥнулунна. Суут мунньаҕар гражданин П. Чурапчыга 1,623 гр. ол эбэтэр бөлөн кээмэйдээх спайс наркотига буллуммута, харайбыта, ону таһынан атын киһиэхэ батарбыта толору дакаастанна. Киһи биир дойдулааҕа К. бу буруйу оҥоруута, обуру ылааһыннаах таһаҕытыр сумэһини буллунарыгар интернет нөҥүө атыыһыты булан көмөлөспүтэ чахчыланна. П. 7 сыл 6 ыйынаах усулуобунай көҥүлүн быһарга бириигэбэрдэннэ, К. көҥүлэ 3 сылга усулуобунайдык быһыллынна.

6) 2014 сыл от ыйын 3 күнүгэр Чурапчы улууһун прокуратуратынан 1994 сыл төрүөх Чурапчы нэһ. олохтооҕо Чурапчы улууһун дьаһалтатын иһигэр биир гражданка сонун сиэбиттэн 8000 солкуобайдаах, сыаналаах сүтэрбит телефонун уорбутун чахчытыгар көбүтүллүбүт холуобунай дьыала көрүүтүгэр суларыстыбаннай буруйдааһын кытыынны мына. З. [illegible] сылга усулуобунай боруостаһынаах көҥүлүн быһыынан накаастанна.

7) 2014 сыл от ыйын 8 күнүгэр Чурапчы улууһун прокуратуратынан РФ ХК 327 ыст. 3 чааһ. көрүллүбүт холуобунай буруйу оҥорбут 1978 сыллаах Нам улууһун олохтооҕун утары көбүтүллүбүт холуобунай дьыала көрүүтүгэр суларыстыбаннай буруйдааһын ооҥнулунна. Суут сибиэстилиэгин, гражданин М. «Хатыма» федеральнай суолугар "В", "С", "D" сымыйа суоппар дастабырыанньалаах айаннына сылдьыбыта буолуунна. Чурапчы улууһун 35 №-дээх учаастак Мировой судьуйа бириигэбэринэн М. 40000 солкуобай ыстарааны төлүүрэ күһэйилиннэ.

• 2006.07.27 152 №-дээх «Персональнай сибидиэнньэлэри бэрийии» РФ Федеральнай сокуона ыйарынан гражданин толору аата-суола киһи сөбүлэһиитэн эрэ хаһыакка, көрдөрөр иһитиннэрэр хайысхаҕа ыйыллыбат сон.

ПРАВА И ОБЯЗАННОСТИ ЮРИДИЧЕСКИХ ЛИЦ И ИНДИВИДУАЛЬНЫХ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЕЙ ПРИ ОСУЩЕСТВЛЕНИИ ГОСУДАРСТВЕННОГО КОНТРОЛЯ (НАДЗОРА)

Через определенное время с момента организации и регистрации большинство юридических лиц и индивидуальных предпринимателей проходят проверку органами государственного контроля (надзора) и им необходимо знать свои права и обязанности при осуществлении государственного контроля (надзора). Для начала поясним, что такое государственный контроль (надзор).

Государственный контроль (надзор) - это деятельность уполномоченных органов государственной власти (федеральных органов исполнительной власти и органов исполнительной власти субъектов Российской Федерации), направленная на предупреждение, выявление и пресечение нарушений юридическими лицами, их руководителями и иными должностными лицами, индивидуальными предпринимателями, их уполномоченными представителями требований, установленных федеральными законами и принимаемыми в соответствии с ними иными нормативными правовыми актами Российской Федерации, законами и иными нормативными правовыми актами субъектов Российской Федерации, посредством организации и проведения проверок юридических лиц, индивидуальных предпринимателей, принятия предусмотренных законодательством Российской Федерации мер по пресечению и (или) устранению последствий выявленных нарушений, а также деятельность указанных уполномоченных органов государственной власти по систематическому наблюдению за исполнением обязательных требований, анализу и прогнозированию состояния исполнения обязательных требований при осуществлении деятельности юридическими лицами, индивидуальными предпринимателями.

Основными принципами защиты прав юридических лиц, индивидуальных предпринимателей при осуществлении государственного контроля (надзора) являются:

1) преимущественно уведомительный порядок начала осуществления отдельных видов предпринимательской деятельности;

2) презумпция добросовестности юридических лиц, индивидуальных предпринимателей;

3) открытость и доступность для юридических лиц, индивидуальных предпринимателей нормативных правовых актов Российской Федерации, соблюдение которых проверяется при осуществлении государственного контроля (надзора), а также информации об организации и осуществлении государственного контроля (надзора), о правах и об обязанностях органов государственного контроля (надзора), их должностных лиц, за исключением информации, свободное распространение которой запрещено или ограничено в соответствии с законодательством Российской Федерации;

4) проведение проверок в соответствии с полномочиями органа государственного контроля (надзора), их должностных лиц;

5) недопустимость проводимых в отношении одного юридического лица или одного индивидуального предпринимателя несколькими органами государственного контроля (надзора), органами муниципального контроля проверок исполнения одних и тех же обязательных требований и требований, установленных муниципальными правовыми актами;

6) недопустимость требования о получении юридическими лицами, индивидуальными предпринимателями разрешений, заключений и иных документов, выдаваемых органами государственной власти, органами местного самоуправления, для начала осуществления предпринимательской деятельности, за исключением случаев, предусмотренных федеральными законами;

7) ответственность органов государственного контроля (надзора), их должностных лиц за нарушение законодательства Российской Федерации при осуществлении государственного контроля (надзора);

8) недопустимость взимания органами государственного контроля (надзора), с юридических лиц, индивидуальных предпринимателей платы за проведение мероприятий по контролю;

9) финансирование за счет средств соответствующих бюджетов проводимых органами государственного контроля (надзора) проверок, в том числе мероприятий по контролю;

10) разграничение полномочий федеральных органов исполнительной власти в соответствующих сферах деятельности, уполномоченных на осуществление федерального государственного контроля (надзора), органов государственной власти субъектов Российской Федерации в соответствующих сферах деятельности, уполномоченных на осуществление регионального государственного контроля (надзора), на основании федеральных законов и законов субъектов Российской Федерации.

Руководитель, иное должностное лицо или уполномоченный представитель юридического лица, индивидуальный предприниматель, его уполномоченный представитель при проведении проверки имеют право:

1) непосредственно присутствовать при проведении проверки, давать объяснения по вопросам, относящимся к предмету проверки;

2) получать от органа государственного контроля (надзора), их должностных лиц информацию, которая относится к предмету проверки и предоставление которой предусмотрено настоящим Федеральным законом;

3) знакомиться с результатами проверки и указывать в акте проверки о своем ознакомлении с результатами проверки, согласии или несогласии с ними, а также с отдельными действиями должностных лиц органа государственного контроля (надзора);

4) обжаловать действия (бездействие) должностных лиц органа государственного контроля (надзора), повлекшие за собой нарушение прав юридического лица, индивидуального предпринимателя при проведении проверки, в административном и (или) судебном порядке в соответствии с законодательством Российской Федерации;

5) привлекать Уполномоченного при Президенте Российской Федерации по защите прав предпринимателей либо уполномоченного по защите прав предпринимателей в субъекте Российской Федерации к участию в проверке.

А также юридические лица и индивидуальные предприниматели имеют право на возмещение вреда, причиненного при осуществлении государственного контроля (надзора)

1. Вред, причиненный юридическим лицам, индивидуальным предпринимателям вследствие действий (бездействия) должностных лиц органа государственного контроля (надзора), признанных в установленном законодательством Российской Федерации порядке неправомерными, подлежит возмещению, включая упущенную выгоду (неполученный доход), за счет средств соответствующих бюджетов в соответствии с гражданским законодательством.

2. При определении размера вреда, причиненного юридическим лицам, индивидуальным предпринимателям неправомерными действиями (бездействием) органа государственного контроля (надзора), их должностными лицами, также учитываются расходы юридических лиц, индивидуальных предпринимателей, относимые на себестоимость продукции (работ, услуг) или на финансовые результаты их деятельности, и затраты, которые юридические лица, индивидуальные предприниматели, права и (или) законные интересы которых нарушены, осуществили или должны осуществить для получения юридической или иной профессиональной помощи.

3. Вред, причиненный юридическим лицам, индивидуальным предпринимателям правомерными действиями должностных лиц органа государственного контроля (надзора), возмещению не подлежит, за исключением случаев, предусмотренных федеральными законами.

Защита прав юридических лиц, индивидуальных предпринимателей при осуществлении государственного контроля (надзора)

1. Защита прав юридических лиц, индивидуальных предпринимателей при осуществлении государственного контроля (надзора), осуществляется в административном и (или) судебном порядке в соответствии с законодательством Российской Федерации.

2. Заявление об обжаловании действий (бездействия) органа государственного контроля (надзора либо их должностных лиц подлежит рассмотрению в порядке, установленном законодательством Российской Федерации.

3. Нормативные правовые акты органов государственного контроля (надзора), нарушающие права и (или) законные интересы юридических лиц, индивидуальных предпринимателей и не соответствующие законодательству Российской Федерации, могут быть признаны недействительными полностью или частично в порядке, установленном законодательством Российской Федерации.

Общественная защита прав юридических лиц, индивидуальных предпринимателей при осуществлении государственного контроля (надзора)

1. Юридические лица независимо от организационно-правовой формы в соответствии с уставными документами, индивидуальные предприниматели имеют право осуществлять защиту своих прав и (или) законных интересов в порядке, установленном законодательством Российской Федерации.

2. Объединения юридических лиц, индивидуальных предпринимателей, саморегулируемые организации вправе:

1) обращаться в органы прокуратуры с просьбой принести протест на противоречащие закону нормативные правовые акты, на основании которых проводятся проверки юридических лиц, индивидуальных предпринимателей;

2) обращаться в суд в защиту нарушенных при осуществлении государственного контроля (надзора), прав и (или) законных интересов юридических лиц, индивидуальных предпринимателей, являющихся членами указанных объединений, саморегулируемых организаций.

Ответственность юридических лиц, индивидуальных предпринимателей при осуществлении государственного контроля (надзора)

1. При проведении проверок юридические лица обязаны обеспечить присутствие руководителей, иных должностных лиц или уполномоченных представителей юридических лиц; индивидуальные предприниматели обязаны присутствовать или обеспечить присутствие уполномоченных представителей, ответственных за организацию и проведение мероприятий по выполнению обязательных требований и требований, установленных муниципальными правовыми актами.

2. Юридические лица, их руководители, иные должностные лица или уполномоченные представители юридических лиц, индивидуальные предприниматели, их уполномоченные представители, допустившие нарушение, необоснованно препятствующие проведению проверок, уклоняющиеся от проведения проверок и (или) не исполняющие в установленный срок предписаний органов государственного контроля (надзора), об устранении выявленных нарушений обязательных требований или требований, установленных муниципальными правовыми актами, несут ответственность в соответствии с законодательством Российской Федерации.

С.Н. ПЕСТЕРЕВ,
государственный инспектор Чурапчинского улуса по использованию и охране земель.

ОРТ 1-й канал

Понедельник, 28 июля
05.00 Доброе утро 12+
09.00, 12.00, 15.00 Новости 12+
09.10, 12.10 Женский журнал 12+
09.30, 03.55 Контрольная закупка 12+
09.57 Жить здорово! 12+
11.00 Модный приговор 12+
12.20 Сегодня вечером 16+
14.00, 15.15 Т/с "Ясмин" 16+
16.10 За и против 16+
17.00 Наедине со всеми 16+
18.00 Вечерние новости 12+
18.50 Давай поженимся! 16+
19.50 Пусть говорят 16+
21.00 Время 12+
21.30 Т/с "Личная жизнь следователя Савельева" 16+
23.30 Группа "Альфа". Люди специального назначения 12+
00.30 Х/ф "Елизавета" 16+
03.00 В наше время 12+

Вторник, 29 июля
05.00 Доброе утро 12+
09.00, 12.00, 15.00 Новости 12+
09.10 Контрольная закупка 12+
09.45 Жить здорово! 12+
10.55 Модный приговор 12+
12.10 Женский журнал 12+
12.20, 21.30 Т/с "Личная жизнь следователя Савельева" 16+
14.25, 15.15 Т/с "Ясмин" 16+
16.30 Фазенда 12+
17.00 Наедине со всеми 16+
18.00 Вечерние новости 12+
18.50 Давай поженимся! 16+
19.50 Пусть говорят 16+
21.00 Время 12+
23.30 Т/с "Городские пижоны" 16+
01.45 Х/ф "Елизавета. Золотой век" 16+
03.50 В наше время 12+

Среда, 30 июля
05.00 Доброе утро 12+
09.00, 12.00, 15.00 Новости 12+
09.10, 04.15 Контрольная закупка 12+
09.45 Жить здорово! 12+
10.55 Модный приговор 12+
12.10 Женский журнал 12+
12.20, 21.30 Т/с "Личная жизнь следователя Савельева" 16+
14.25, 15.15 Т/с "Ясмин" 16+
16.30 Фазенда 12+
17.00 Наедине со всеми 16+
18.00 Вечерние новости 12+
18.50 Давай поженимся! 16+
19.50 Пусть говорят 16+
21.00 Время 12+
23.30 Т/с "Городские пижоны" 16+
01.20 Х/ф "Психоз" 18+
03.20 В наше время 12+

Четверг, 31 июля
05.00 Доброе утро 12+
09.00, 12.00, 15.00 Новости 12+
09.10 Контрольная закупка 12+
09.45 Жить здорово! 12+
10.55 Модный приговор 12+
12.10 Женский журнал 12+
12.20, 21.30 Т/с "Личная жизнь следователя Савельева" 16+
14.25, 15.15 Т/с "Ясмин" 16+
16.30 Фазенда 12+
17.00 Наедине со всеми 16+
18.00 Вечерние новости 12+
18.50 Давай поженимся! 16+
19.50 Пусть говорят 16+
21.00 Время 12+
23.30 Т/с "Городские пижоны" 16+
01.20 Х/ф "Цвет денег" 16+
03.55 В наше время 12+

Пятница, 1 августа
05.00 Доброе утро 12+
09.00, 12.00, 15.00 Новости 12+
09.10, 04.30 Контрольная закупка 12+
09.45 Жить здорово! 12+
10.55 Модный приговор
12.10 Женский журнал 12+
12.20 Т/с "Личная жизнь следователя Савельева" 16+
14.25, 15.15 Т/с "Ясмин" 16+
16.30 Фазенда 12+
17.00 Наедине со всеми 16+
18.00 Вечерние новости 12+
18.50 Поле чудес 12+
19.50, 21.30 Точь-в-точь 12+
21.00 Время 12+
23.25 Д/ф "Версия классическая. Дорога к Первой мировой" 16+
00.25 Д/ф "Версия альтернативная. Первый выстрел Первой мировой" 16+
01.35 Х/ф "Сумасшедшее сердце" 16+
03.35 В наше время 12+
05.05, 06.10 Х/ф "Тоска с преследованием" 12+

Суббота, 2 августа
06.00, 10.00, 12.00 Новости
07.00 Х/ф "Исповедь содержанки" 16+
08.45 М/с "Смешарики. Новые приключения" 6+
09.00 Играй, гармонь любимая! 12+
09.45 Слово пастыря 12+
10.15 Смак 12+
10.55 Луи де Фюнес. Человек-оркестр 12+
12.15 Идеальный ремонт 12+
13.10 Народная медицина 12+
14.05 Х/ф "В зоне особого внимания" 12+
15.55 Х/ф "Ответный ход" 12+
17.30 Угадай мелодию 12+
18.00 Вечерние новости 12+
18.20 Кто хочет стать миллионером? 12+
19.25 Две звезды 12+
21.00 Время 12+
21.30 Сегодня вечером 16+
23.10 КВН. Премьер-лига
00.50 Х/ф "Люди, как мы" 12+
02.50 Х/ф "Теленовости" 12+
05.15 Контрольная закупка

Воскресенье, 3 августа
06.00, 10.00, 12.00 Новости
06.10 Х/ф "Сыщик Петербургской полиции"
08.10 Служу Отчизне! 12+
08.45 М/с "Смешарики. ПИН-код" 6+
08.55 Здоровье 16+
10.15 Непутевые заметки 12+
10.35 Пока все дома 12+
11.25 Фазенда 12+
12.15 Идеальный ремонт
13.10 По следам великих русских путешественников 12+
14.15 Что? Где? Когда?
15.25 Среда обитания 12+
16.20 Минута славы 12+
17.45 Куб 12+
18.50 Клуб Веселых и Находчивых. Высшая лига 16+
21.00 Время 12+
21.30 Повтори! 16+
23.45 Бокс. Бой за титул чемпиона мира. Сергей Ковалев - Блейк Капарелло
00.50 Х/ф "Лицо со шрамом" 16+
04.00 В наше время 12+

Россия 2-й канал

Понедельник, 28 июля
05.00 Утро России 12+
09.00 Советский Архимандрит 12+
10.00 О самом главном
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести 12+
11.30, 14.30, 17.45, 19.35 Вести-Москва
11.50, 14.50, 18.05 Вести. Дежурная часть
12.00 Т/с "Тайны следствия" 12+
13.00 Девчата 16+
15.00 Т/с "Пока станица спит"
16.00 Праздник Ураза-Байрам.
18.15 Прямой эфир 12+
20.50 Спокойной ночи, малыши! 0+
21.00 Т/с "Земский доктор. Жизнь заново" 12+
01.40 Закрытие конкурса молодых исполнителей "Новая волна-2014".

Вторник, 29 июля
05.00 Утро России 12+
09.00 Любовь, похожая на сон. Игорь Крутой 12+
09.55 О самом главном 12+
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести 12+
11.30, 14.30, 17.45, 19.35 Вести-Москва
11.50, 14.50, 18.05 Вести. Дежурная часть
12.00 Т/с "Тайны следствия" 12+
13.00 Особый случай 12+
15.00 Девчата 16+
16.00 Т/с "Пока станица спит" 12+
18.15 Прямой эфир 12+
20.50 Спокойной ночи, малыши! 0+
21.00 Т/с "Земский доктор. Жизнь заново" 12+
00.40 Создать группу "А". Павшие и живые 12+

Среда, 30 июля
05.00 Утро России 12+
09.00 Балканский капкан. Тайна Сараевского покушения 12+
09.55 О самом главном 12+
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести 12+
11.30, 14.30, 17.45, 19.35 Вести-Москва
11.50, 14.50, 18.05 Вести. Дежурная часть
12.00 Т/с "Тайны следствия" 12+
13.00 Особый случай 12+
15.00 Девчата 16+
16.00 Т/с "Пока станица спит" 12+
18.15 Прямой эфир 12+
20.50 Спокойной ночи, малыши! 0+
21.00 Т/с "Земский доктор. Жизнь заново" 12+
23.40 Танки. Уральский характер 12+

Четверг, 31 июля
05.00 Утро России 12+
09.00 Первая Мировая. Самоубийство Европы
09.55 О самом главном 12+
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести 12+
11.30, 14.30, 17.45, 19.35 Вести-Москва
11.50, 14.50, 18.05 Вести. Дежурная часть
12.00 Т/с "Тайны следствия" 12+
13.00 Особый случай 12+
15.00 Девчата 16+
16.00 Т/с "Пока станица спит" 12+
18.15 Прямой эфир 12+
20.50 Спокойной ночи, малыши! 0+
21.00 Т/с "Земский доктор. Жизнь заново" 12+
00.40 Русский корпус. Затерянные во времени

Пятница, 1 августа
05.00 Утро России 12+
09.00 Первая Мировая. Самоубийство Европы 16+
09.55 О самом главном 12+
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести 12+
11.30, 14.30, 17.45, 19.35 Вести-Москва
11.50, 14.50, 18.05 Вести. Дежурная часть
12.00 Т/с "Тайны следствия" 12+
13.00 Особый случай 12+
15.00 Девчата 16+
16.00 Т/с "Пока станица спит" 12+
18.15 Прямой эфир 12+
21.00 Х/ф "Человек-приманка" 12+
00.40 Великое чудо Серафима Саровского 12+
01.35 Живой звук 12+

Суббота, 2 августа
04.45 Х/ф "Артистка из Грибова" 12+
07.30 Сельское утро 12+
08.00, 11.00, 14.00, 20.00 Вести 12+
08.15, 11.10, 14.20 Вести-Москва
08.25 Язь. Перезагрузка 12+
09.00 Правила жизни 100-летнего человека 12+
10.05 Моя планета 12+
11.20 Вести. Дежурная часть
11.55 Честный детектив 16+
12.25, 14.30 Х/ф "Белые розы надежды" 12+
16.15 Смеяться разрешается 12+
18.05 Субботний вечер 12+
20.45 Х/ф "Нелюбовь" 12+
00.40 Х/ф "Альпинист"

Воскресенье, 3 августа
05.00 Х/ф "Жду и надеюсь" 12+
07.45 Моя планета 12+
08.20 Смехопанорама 16+
08.50 Утренняя почта 12+
09.25 "Мировой рынок" с Александром Пряниковым 12+
10.20, 14.20 Вести-Москва
11.00, 14.00, 20.00 Вести 12+
11.10 Про декор 12+
12.10 Х/ф "Дорогая моя доченька" 12+
14.30 Х/ф "Частный детектив Татьяна Иванова" 12+
20.45 "Воскресный вечер" с Владимиром Соловьёвым 12+
22.35 Х/ф "Любовь приходит не одна" 12+
00.35 Х/ф "Бог печали и радости" 12+

Спорт 3-й канал

Понедельник, 28 июля
11.05 Т/с "Позывной "Стая"
13.00 Панорама дня. LIVE
14.50, 07.15 Т/с "Такси" 16+
15.55, 05.05 Эволюция 12+
18.00, 23.40, 04.45 Большой спорт 12+
18.20 Х/ф "Ноль-седьмой" меняет курс" 16+
20.15, 08.15 24 кадра 16+
20.50, 08.45 Наука на колесах
21.20 Проф. бокс. "Ночь чемпионов в Риге". Рой Джонс (США) против Кортни Фрея Денис Бахтов (Россия) против К. Айрича (Германия) 16+
00.00 Танковый биатлон
01.05 Х/ф "Отдел С.С.С.Р."
09.20, 09.50 Угрозы современного мира 12+
10.20 Диалог 12+

Вторник, 29 июля
10.55 Моя рыбалка 12+
11.05 Т/с "Позывной "Стая"
13.00 Панорама дня. LIVE
14.50, 07.15 Т/с "Такси"
15.55, 05.05 Эволюция 12+
18.00, 23.40, 04.45 Большой спорт 12+
18.20 Х/ф "Господа офицеры" 16+
20.25 Трон 12+
21.00 ЕХперименты 12+
22.00 Проф. бокс. Г.Головкин против Дэниэла Гила. Бой за титул суперчемпиона WBA в среднем весе 16+
00.00 Танковый биатлон
01.05 Х/ф "Отдел С.С.С.Р."
08.15 Моя рыбалка 12+
09.00 Диалог 12+
09.30 Язь против еды 12+

Среда, 30 июля
10.05, 10.35 Рейтинг Баженова
11.05 Т/с "Позывной "Стая"
13.00 Панорама дня. LIVE 16+
14.50, 07.10 Т/с "Такси" 16+
15.55, 05.05 Эволюция 12+
18.00, 23.40, 04.45 Большой спорт 12+
18.20 Х/ф "Тайная стража. Смертельные игры" 16+
21.45 BELLATOR. Андрей Корешков (Россия) против МакДоноу (США) 16+
00.00 Танковый биатлон
01.05 Х/ф "Марш-бросок. Особые обстоятельства" 16+
08.15 Полигон 16+
09.20, 09.50 Рейтинг Баженова 16+
10.55 Моя рыбалка 12+

Четверг, 31 июля
11.05 Т/с "Позывной "Стая" 16+
13.00 Панорама дня. LIVE 16+
14.50, 07.25 Т/с "Такси" 16+
15.55, 05.15 Эволюция 12+
18.00, 23.45, 04.55 Большой спорт 12+
18.20 Х/ф "Тайная стража. Смертельные игры" 16+
21.35, 10.05, 10.35 Полигон
22.40, 23.10 Опыты дилетанта 12+
23.55 Танковый биатлон 12+
01.00 Х/ф "Ноль-седьмой" меняет курс" 16+
08.30, 09.00, 09.35 Рейтинг Баженова 16+

Пятница, 1 августа
11.20 Х/ф "Ноль-седьмой" меняет курс" 16+
13.00 Панорама дня. LIVE 16+
14.50, 07.15 Т/с "Такси" 16+
15.55, 05.05 Эволюция 12+
18.00, 23.40, 04.45 Большой спорт 12+
18.20 Х/ф "Тайная стража. Смертельные игры" 16+
21.40, 22.10 Рейтинг Баженова 16+
22.40, 23.10 Большой скачок 12+
00.05 Танковый биатлон 12+
01.05 Х/ф "Приказано уничтожить! Операция" 16+
08.15, 10.15 Человек мира 12+
09.15 Максимальное приближение 12+

Суббота, 2 августа
11.10, 11.40, 12.05, 12.30, 15.00, 15.35, 07.10, 07.55, 08.45, 09.15, 09.40 Максимальное приближение
13.00 Панорама дня. LIVE
14.00 Диалог 12+
14.30 В мире животных 12+
16.10 Х/ф "Летучий отряд. Пятое дело" 16+
18.00, 22.05, 04.45 Большой спорт 12+
18.20 24 кадра 16+
18.55 Наука на колесах 12+
19.25 Рейтинг Баженова
19.55 "Господа офицеры"
22.30, 23.35, 00.35 Полигон
01.10 Х/ф "Записки экспедитора тайной канцелярии 2" 05.05, 05.40 Опыты дилетанта
06.10, 06.40 Основной элемент 12+

Воскресенье, 3 августа
10.00 Человек мира 12+
11.00 Проф. бокс. Б. Росс (США) против Д. Габриэля Чаеса (Аргентина). А. Новиков (Россия) против Д. Варнса (США).
13.30 Панорама дня. LIVE
14.30 Моя рыбалка 12+
15.10 Язь против еды 12+
15.40 Рейтинг Баженова
16.10 Х/ф "Летучий отряд. Стертые следы" 16+
18.00, 22.05, 04.45 Большой спорт 12+
18.20 Трон 12+
18.55 Полигон 16+
19.25 Академия ГТ
22.25, 23.20, 00.15 Освободители 12+
01.10 Х/ф "Записки экспедитора тайной канцелярии 2"
05.05 Проф. бокс.

НВК 4-й канал

Понедельник, 28 июля
06:00 «Великие тайны и мифы XX века» 12+
06:30 «Телепутешествие»
07:00 «Саҥа күн-Новый день» 6+
09:00 «Саҥа күн-Новый день» 6+
10:00 «Саха сирэ-Якутия»
10:10 «Ыаллыылар» 1 серия
10:50 «Мультипарад» 0+
11:00 «Саха сирэ-Якутия»
11:10 «Ойкос» - страна удивительных открытий 11:45 «Хайдах олоробут, тыа дьоно?» («Хотун Бүлүү» ТВ)
12:15 «Күннээн» 6+
12:30 «Жизнь прекрасна!»
13:30 «Саха сирэ-Якутия»
14:00 «Сарыал»: В сумерках. Спектакль 6+
16:20 «К нам приехал...» 12+
17:30 «Корсуньский портрет» 12+
18:00 «Саха сирэ-Якутия»
18:15 «Хайдах олоробут, тыа дьоно?» («Хотун Бүлүү» ТВ)
18:45 «Күннээн» 6+
19:00 «Саха сирэ-Якутия»
19:15 «Спроси юриста» 12+
19:45 «Атах тэпсэн олорор»
20:15 «В кадре - республика» (ТВ «Алдан») 6+
20:30 «Саха сирэ-Якутия»
21:00 «От первого лица» 12+
21:15 «Жизнь прекрасна!»
22:15 «Аал-луук мас»: чахчылар 6+
23:00 «Саха сирэ-Якутия» инф. программа 12+

Вторник, 29 июля
06:00 «Великие тайны и мифы XX века» 12+
06:30 «Телепутешествие» 6+
07:00 «Саҥа күн-Новый день» 6+
09:00 «Саҥа күн-Новый день» 6+
10:00 «Саха сирэ-Якутия»
10:10 «Ыаллыылар» 2 серия
10:40 «Из фонда ТВ» 6+
11:00 «Саха сирэ-Якутия»
11:10 «Ойкос» - страна удивительных открытий 6+
11:45 «К году Арктики» (ТВ «Спектр») 6+
12:15 «Күннээн» 6+
12:30 «Үүтээйэн бу сиргэ» 6+
13:30 «Саха сирэ-Якутия»
14:00 «Сарыал»: Ооҕо баарбыт. Испэктээкил 6+
15:00 «К нам приехал...» 12+
16:15 «Сурэхпэр долоттоорум буҕа бары» уус-уран кинигэ 12+
17:30 «Хотуу сулус»
18:00 «Саха сирэ-Якутия»
18:15 «Хайдах олоробут, тыа дьоно?» («Бэрдьигэс» ТВ) 6+
18:45 «Күннээн» 0+
19:00 «Саха сирэ-Якутия»
19:15 «То, чего вы не знали» 12+
19:30 «Харах далыгар» токтооу 12+
20:30 «Саха сирэ-Якутия»
21:00 «Бибиикээн» 0+
21:15 «Үүтээйэн бу сиргэ»
22:15 «Молодежный проспект» 6+
23:00 «Саха сирэ-Якутия»

Среда, 30 июля
06:00 «Великие тайны и мифы XX века» 12+
06:30 «Телепутешествие»
07:00 «Саҥа күн-Новый день» 6+
09:00 «Саҥа күн-Новый день»
10:00 «Саха сирэ-Якутия»
10:10 «Ыаллыылар» 3 серия
10:50 «Мультипарад» 0+
11:00 «Саха сирэ-Якутия»
11:10 «Ойкос» - страна удивительных открытий 6+
11:45 «Сардаана» 6+
12:15 «Күннээн» 6+
12:30 «Жизнь прекрасна!»
13:30 «Саха сирэ-Якутия»
14:00 «Кэрэнт киэстин» Саха театрын испэктээкилэ 6+
15:15 «К нам приехал...»
16:30 «Охота и рыбалка в Якутии» 6+
17:00 «Геван» 6+
17:30 «Золотой фонд ТВ» 6+
18:00 «Саха сирэ-Якутия»
18:15 «Хайдах олоробут, тыа дьоно?» («Ньурба» ТВ) 6+
18:45 «Күннээн» 0+
19:00 «Саха сирэ-Якутия»
19:15 «То, чего вы не знали» 12+
19:30 «Честная Якутия» 12+
20:30 «Саха сирэ-Якутия»
21:00 «Бибиикээн» 0+
21:15 «Жизнь прекрасна!» 6+
22:15 «Саха саната» 6+
23:00 «Саха сирэ-Якутия»

Четверг, 31 июля
6:00 «Великие тайны и мифы XX века» 12+
6.30 «Телепутешествие» 6+
7:00 Саҥа күн-Новый день» 6+
9:00 «Саҥа күн-Новый день» 6+
10:00 «Саха сирэ-Якутия»
10:10 «Ыаллыылар» 4 серия
10:30 «Геван» 6+
11:00 «Саха сирэ-Якутия»
11:10 «Ойкос» - страна удивительных открытий 6+
11:45 «Хайдах олоробут, тыа дьоно?» («Амма» ТВ)
12:15 «Күннээн» 6+
12:30 «Үүтээйэн бу сиргэ» 6+
13:30 «Саха сирэ-Якутия»
14:00 «Хара суруk» Ньурба театрын испэктээкилэ 6+
15:30 «К нам приехал...»
16:45 «Куорагчыт» уус-уран кинигэ 12+
17:30 «Полярная звезда» мировая цивилизация 0+
18:00 «Саха сирэ-Якутия»
18:15 «Куппуура сылайыгар» («Майа» ТВ)
18:45 «Күннээн» 0+
19:00 «Саха сирэ-Якутия»
19:15 «Саталлар» 6+
20:00 «Эртимэ» 12+
20:15 «Хайдах олоробут, тыа дьоно?» («Суптаар» ТВ) 6+
20:30 «Саха сирэ-Якутия»
21:00 «Бибиикээн» 0+
21:15 «Үүтээйэн бу сиргэ» 6+
22:15 «Хайдах олоробут, тыа дьоно?» («Суптаар» ТВ)
22:45 «В кадре - республика» (ТВ «Алдан») 6+
23:00 «Саха сирэ-Якутия»

Пятница, 1 августа
6:00 «Великие тайны и мифы XX века» 12+
6:30 «Телепутешествие» 6+
7:00 «Саҥа күн-Новый день» 6+
9:00 «Саҥа күн-Новый день» 6+
10:00 «Саха сирэ-Якутия»
10:10 «Ыаллыылар» 5 серия
10:40 «Мультипарад» 0+
11:00 «Саха сирэ-Якутия»
11:10 «Ойкос» - страна удивительных открытий 6+
11:45 «В кадре республика» (ТВ «Спектр») 6+
12:15 «Күннээн» 6+
12:30 «Жизнь прекрасна!»
13:30 «Саха сирэ-Якутия»
14:00 «Хаарыан хамна куоккытыыл» Саха театрын испэктээкилэ 6+
16:20 «К нам приехал...»
17:30 «Золотой фонд ТВ»
18:00 «Саха сирэ-Якутия»
18:15 «Хайдах олоробут, тыа дьоно?» («Таатта» ТВ)
18:30 «PROдвижение» 6+
18:45 «Күннээн» 0+
19:00 «Саха сирэ-Якутия»
19:15 «В кадре республика» (ТВ «Алдан») 6+
20:00 «Хайдах олоробут, тыа дьоно?» («Хотун Бүлүү» ТВ) 6+
20:30 «Саха сирэ-Якутия»
21:00 «Бибиикээн» 0+
21:15 «Жизнь прекрасна!»
22:15 «Кэмнэт уонна таптал» уус-уран кинигэ 12+
23:00 «Саха сирэ-Якутия»

Суббота, 2 августа
07:00 «Великие тайны и мифы XX века» 12+
07:30 «Телепутешествие»
08:00 «Честная Якутия»
09:00 «Лотерея вкуса» 6+
09:30 «Беседы о вечном» 6+
09:45 «Дворы нашего детства» 6+
10:15 «Мультипарад» 0+
10:30 «ТВ-Спорт»: Кроссфит -эрчиллии сахаа ньымата 6+
11:00 «СахаЦентроВУЗ-NEWS» 6+
11:30 «Тарбахтаатыын эстиэхэ» 6+
12:00 «Аҕыйах олох кэрчиктэрэ» 6+
12:30 «С миссией здоровья в Вилюй» 6+
13:00 «Ыраах-чугас айылгарбыт» 6+
13:30 «Саха сирэ. Күннээн күн» инф. биэрии 6+
14:05 «Бииргэ куорикка» Саха театрын испэктээкилэ 6+
16:25 «К нам приехал...» 12+
17:30 «Геван» 6+
18:00 «Испит иирбит» 0+
18:45 «Уус кыһына» 6+
19:00 «Аал-луук мас»: Айыы сылааһа 6+
19:30 «ТВ-Спорт»: Хапсаҕайга СР үтүөлээх тренера Петр Бурцев 6+
20:00 «Сардаана» 6+
20:30 «Якутия. День за днем» 21:15 «Пресс-обзор» 6+
21:45 «Сайылык» уус-уран кинигэ 12+

Воскресенье, 3 августа
07:00 «Великие тайны и мифы XX века» 12+
07:30 «Телепутешествие»
08:00 «Харах далыгар» 12+
09:00 «Лотерея вкуса» 12+
09:30 «Простые истины» 6+
10:00 «Хотугу сулус» телевизионнай куурус 6+
10:45 «Мультипарад» 0+
11:00 «Геван» 6+
11:30 «Тарбахтаатыын эстиэхэ» 6+
12:00 «Аҕыйах олох кэрчиктэрэ» 6+
12:30 «Прогресс» 6+
13:00 «Дьоҕурдаах» 6+
13:45 «Будем вместе» 12+
14:00 «Обуга дорооболоох» Виталий Власов 6+
16:20 «К нам приехал...» 12+
17:30 «Моя Якутия» 6+
18:00 «Испит иирбит» 0+
18:45 «PROдвижение» 6+
19:00 «Саха сирэ. Күннээн күн» информационнай биэрии 6+
19:35 «К году Арктики» 6+
20:00 «ТВ-Спорт»: Итоги VI спортивных игр народов РС(Я) 6+
20:30 «Якутия. День за днем» информационная программа 6+
21:15 «Дайаат» уус-уран кинигэ 12+

ЭҔЭРДЭЛИИБИТ!

Чурапчы нэһилиэгин олохтооҕун, XI-пятилетка „Элэр партеһын", үлэ бэтэрээнин, оҕо сылларга алгыстаах ыкса ыалбытын ***Анна Николаевна МЕСТНИКОВАНЫ*** *55 саастын туолбут бэлиэ күннүгүнэн истинник эҕэрдэлиибит!*

Баҕарабыт кэргэниҥ, кыргыттарыҥ таптаалларынан арыаллаанын, уһуннук, дьоллоохтук олороргор, кыһаннах доруобуйаны. Баҕа санаабыт туоһа турдун, суобутугут толоруйэн истин, аскытуоһугут аҕаа турдун диэн алгыстыын аныыбыт.

Эҕэрдэни кытта ыалларгыт М.С. Лебедева, Павловтар, Никутовтар, Захаровтар, В.С. Посельская, Смирниковтар, Йустиновтар, Сергеевтэр.

***

Күннүтүк санныр, тумус туттар ытык-мааны дьоммутун — эдьиийбитин, Саха Республикатын үтүөлээх учууталын, үөрэҕириин бочуоттаах бэтэрээнин, Чурапчы улууһун уонна Алаҕар нэһилиэгин Бочуоттаах гражданинын, учууталлар учууталларын ***Варвара Григорьевна СЛЕПЦОВАНЫ,*** *таптыыр кутуоппутун, үлэ, тыыл бэтэрээнин* ***Иван Николаевич СОРОКОУМОВЫ*** *ыал буолан олорбуккут 50 сылынан, кыһыл көмүс сыбаайбаҕытынан ис сүрэхтиттэн истиҥ-истиҥник эҕэрдэлиибит!*

Эһиэхэ чэгиэн-чөбүк доруобуйаны баҕарабыт. Кырдьыгыны киэр кыйдаан, үтүө сүбэһит буолан барыбытын үөрдэ сылдьыҥ, уһуннук, дьоллоохтук олоруҥ диэн алгыстыыр мааныбыт аныыбыт.

Эҕэрдэни кытта Чурапчыттан Слепцовтар, Пиниигиннэр, Дьокуускайтан Ромашовтар, Местниковтар, Слепцовтар.

БИЛЛЭРИИЛЭР / ОБЪЯВЛЕНИЯ

Чурапчыга Куоҕалы оройуонугар 6*6 дьиэлээх, гараждаах, оҕуруот сирдээх, хаһаллан эрэр булуустаах уһаайба атыыланар. Уу чугас, уот киирэн турар. Суол оҥоһуллан эрэр. **Тел.: 8-914-266-47-99.**

***

Продается Волга-десятка, ХТС, за 65 тыс.руб. Торг уместен. **Тел.: 8-914-101-33-32.**

***

"Сени" улахан киһи подгузниктын чэгчэки сыанаҕа атыылыыбыт. **Тел.: 8-914-272-04-17.**

***

"Сингай" тырааахтырга ворошилка от мунньар кыраабыл атыыланар. Сыаната кэпсэтиинэн.
Тел.: 8-914-265-03-73.

***

Продаю "Сайгак" 2011 г.в., с прицепом.
Тел.: 8-914-268-83-10.

***

"Тура" баайынай хаһаайыстыбаҕа маһыныыксыкка наадыйабыт. **Тел.: 8-984-113-19-85, 8-914-281-54-12.**

***

Суһаллык сварщикка наадыйабын. Хамнаһа - 20 тыһ., төлөбүрэ тутатына; 6х6 буруус дьиэни - 100 тыһ. эйиэхэ; 6х8 буруус дьиэни - 150 тыһ.; 5х5 буруус баанньык атыылаһабын - 60 тыһ. **Тел.: 8-914-270-56-70.**

***

1986 с. сүүрэр УАЗ 60 тыһ., 2000 с. сүүрбэт УАЗ 35 тыһ. солк. атыыланаллар. **Тел.: 8-914-288-32-90.**

Чурапчы нэһилиэгин олохтооҕо, үлэ бэтэрээнэ
НОГОВИЦЫНА Маргарита Егоровна
уһун ыарахан ыарыыттан олохтон туораабытынан кутурҕаннаахтарын тиэрдэбит.

— Олор күннэрэ оҕо саастыы дьүөгэтэ, биирдэ үөрэммит учууталлаахпыт Ноговицына Маргарита Егоровна олохтон туораабытынан оҕолоругар, кутуөттэригэр, сиэннэригэр, хос сиэннэригэр оҕо саастан доҕотторо Вера Шадрина, Парасковья Листикова, Анна Спиридонова.

— Ноговицына Маргарита Егоровна олохтон туораабытынан оҕолоругар Ирааҕа, Ритаҕа, Сапиҕа Ярославскай аатынан уул. 12№-дээх дьиэтин олохтоохторо Д.С. Колесова, Е.П. Березкина, Слепцовтар, Аржаковтар.

Чурапчы Хайахсытыттан төрүттээх Уус-Алдан Бороҕонтон олохтооҕо
НАЗАРОВ Петр Михайлович
олохтон туораабытынан кутурҕаннарын тиэрдэллэр.

Күнүү убайдара Назаров Петр Михайлович олохтон туораабытынан балтылар Чичигинарова Парасковья Михайловнаҕа, кинини дьиэ кэргэннигэр Алексеева, Березкина, Миронова, Местникова.

Убаастыыр убайбыт, бырааппыт, оҕо сылларга оскуолаҕа учууталлаабыт, дириэктэрдээбит Назаров Петр Михайлович олохтон туораабытынан кэргэнигэр Агафья Петровнаҕа, уолаттарыгар, кийиитэригэр, биирэ төрөөбүттэригэр, сиэннэригэр, хос сиэннэригэр барыларыгар Саввиннар, Посельскайдар.

Доруобуйа харыстабыла

"САХАМЕДСТРАХ" ЭЛЕКТРОННАЙ ПОЛИСТАРЫН ОҤОТТОРОРГО ТИЭТЭЙИИҤ

«Сахамедстрах» государственнай страховой медицинскай компания Чурапчы улууһугар булгуччулаах медицинскэй страхование (БМС) саҥа биир кэлим электроннай полистарын нэһилиэннньэҕэ биэрэ олорорун биллэрэр.

Саҥа полис Россия үрдүнэн биир кэлим дааннайдар базаларыгар олоҕурар буолан, ылбыт киһи олорор уонна ылбыт сириттэн тутулуга суох медицинскэй көмөнү дойду үрдүнэн туһанар сөп.

Электроннай полис тас көстүүтүнэн уонна кээмэйинэн кыннору пластиковай карта маарынныыр, таһыгар эһиги хаартыскаҕыт уонна илии баттааһыҥҥыт холобура түһэриллэр, иһигэр анал чиипкэ докумуону биэрбит страховой компания дааннайдара киирэллэр.

БМС электроннай полистара пациент эмиэр тэрилтэлэргэ сылдьыытын чэпчэтэр, бүтүн баар эбэх эридиэстэн босхолуур аналлаахтар. Быһаан быһыытынан сотору кэмнэн доруобуйа харыстабылын модернизациятынан сибээстээн, поликлиникаларга уонна балыыһаларга саҥа электроннай полистары ылар информационнай ресурстар киириэхтэхэгэр. Оччоҕо балыыһаҕа кордоро кэлбит киһи информат диэн тэрилгэ кыннору пластиковай карточкатын уган бырааска суругунан кэбиһэр, онтон аты туту да киллэрбэххэ (арастаанньатын, полиһын номерын), учаараха турбакка.

РФ гражданнарыгар (ол иһигэр сокуоннай саайын сиппэ кииэтэригэ) уонна РФ территориятыгар өр кэмнэ олорооччу омук гражданнарыгар, ону таһынан гражданстыта суох дьонно электроннай полис үлэтин хайҕыаҕа суох болдьоҕо бэриллэр. «Бэлэнкэлэр туһунан» федеральнай сокуонунан медицинскэй көмөҕө быраабтаах дьонно, полис Россияҕа сылдьар кэмнэринэн болдьохтонор, РФ территориятыгар быстах кэмнэ олорор омук гражданнарыгар уонна гражданстыта суох дьонно полис быстах кэмнэ олоруу кэмигэр болдьоҕун кэмигэр бэриллэр.

Биир кэлим холобурдаах электроннай полиһы ылыы тиһилистээх уонна боростуой. Полиһы ыларга РФ граждан-инын паастара (сааһыгар 14 туола илик оҕолорго төрөөбүтүн туһунан туоһу суруга) уонна булгуччулаах пенсионнай страхование страховой сибидиэтэлистибэтэ (СНИЛС) эрэ наадалар. Сайабылыанньа «Сахамедстрах» специалиһа бэйэтэ биэриэҕэ. Эмиэ киһи бэйэтэ полиска таһаарыллар, хаартыскаҕытын түһэриэ уонна илии баттааһыҥҥыт холобурун ылыаҕа. Электроннай полис биир ый иһигэр оҥоһуллан бүтэр. Бу кэмнэ эһиэхэ БМС полиһын оннугар кыттыгас кэмнэ туттуллар болдьохтоох докумуон бэриллэр. Наада буоллаҕына бу докумуонунан ханнык баҕарар медицинскэй тэрилтэҕэ көрдөрүөххүтүн сөп. Саҥа полис бэлэм буоллаҕына, «Сахамедстрах» үлэһиттэрэ эһиэхэ биллэриэхтэрэ.

Санатар буоллахха, БМС биир кэлим холобурдаах полистарын биэрии 2011 сыллаахха «РФ булгуччулаах медицинскэй страхование туһунан» федеральнай сокуон киириэҕиттэн саҕаламмыта. Бу сокуонунан киһи страховой медицинскэй компаниятын бэйэтэ талар быраабтаммыта (эрэ үлэ талар быраабтаммыта (эрэ үлэ биэрээччи талар эрэ эбэтэр үлэтэ суох тэрилтэ - быһаас органнара). Сокуонунан булгуччулаах медицинскэй страхование «эрэ» полиһа саҥа биир кэлим полиска эбэтэр универсальнай электроннай картаҕа (УЭК) уларытыллыар диэри үлэлиир күүһүн сүтэрбэт.

Бэлиэтээн этэр буоллахха, электроннай полиһы кытта тэҥҥэ «Сахамедстрах» БМС биир кэлим холобурдаах кумааҕы полистарын эмиэ оҥорор. Кумааҕы да, электроннай да полистар биир тэҥҥэр, уратылара диэн оҥоһуулар форматтара. Онон кумааҕы да полис, электроннай да полис биир тэҥ сокуоннай күүстээхтэр. Докумуон быһыытынан, ханнык вариантын оҥоһуллубутуттан тутулуга суох, ылбыт киһиэхэ Россия үрдүнэн БМС программатын иһинэн босхо медицинскэй көмөнү ылар быраабы биэрэр.

Саха Республикатын иһигэр үс медицинскэй страховой хампаанньа үлэлиирин быһыытынан, биир кэлим холобурдаах полиһы оҥотторор түгэннигэр, чахчы эһиги талбыт хампаанньаҕыт оператора олорорун туоһулаан баран оҥотторорготун умнумаҥ.

Биир кэлим холобурдаах булгуччулаах медицинскэй страхование электроннай полиһын «Сахамедстрах» ААО ГСМК бэрэстэбиитэлистибэтигэр манных аадырыска оҥотторуоххутун сөп: Чурапчы нэһилиэгэ, Ленин уул., 30, төл.: 8 (41151) 42-067.

«Сахамедстрах» ААО ГСМК пресс-сулууспата.

(«Сахамедстрах» ААО ГСМК лицензията С№2873 14.09.2007 с.).

Кэриэстэбил

ОҔОБУТУГАР ТАПТАЛБЫТ УОСТУО СУОҔА

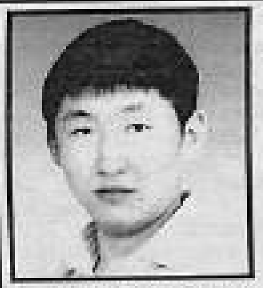

Иннинибитигэр эрэлбит, кэннибитигэр хаһыылаах кэскилбит, оҕобут туһа диэн олохпутун аныабыт кэһибит, уолбут, көмүс чыычааахпыт, саҥа олоххо үктэнэн иһэн, быстах дьылҕаламмыт аһыыллаах абатын тылынан этэн, суругунан тиһэн да сатаан тиэрдибэппит. Арай маннык суруйан сырдык бэлистиһи ааһар аһыылаах-абалаах оҕолорун сүтэрбит төрөппүттэр муннулахтар эрэ билэн эрэллэрэ.

Биһиги оҕобут Новгородов Максим Федотович күн сириттэн күрүммүтэ бу дьыл атырдьах ыйын 1 күнүгэр 40 хонугун туолар.

Биһиги оҕобут Максим 1988 сыллаахха бэс ыйын 30 күнүгэр Дьокуускай куоракка Лидия Егоровна, Федот Михайлович Новгородовтар дьиэ кэргэттэригэр күүтүүлээх бастакы оҕонон күн сирин көрбүтэ. Оҕобут 3 ыйдааҕар саҥа тэринибит Хахыйахха көһөн кэлбиппит, сөбүлээн, дьиэ-уот туттан, сүбүһү-ас иитэн олохсуйбуппут. Максим кыра эрдэҕиттэн бэйэтин кыанар, эйэҕэс-сайаҕас буола улааппыта. Барыны бары биллэн-көрүөн баҕалааҕа. Оскуолаҕа киирээн иннинэ аахар, суруйар буолбута.

1995 сыллаахха Хахыйах оскуолатыгар үөрэнэ киирбитэ, 8-с кылаастан үөрэҕин бүтэриэр диэри Мырыла оскуолатыгар салҕаабыта. Үөрэҕэр дьоҕурдаах этэ, оскуола иһинэн ыытыллар тэрээһиннэргэ көхтөөхтүк кыттара. Доҕотторугар көмөҕө кэлэргэ куруук бэлэм буолара, учууталларыгар, улахан дьоҥҥо убаастабыллаахтык сыһыаннаһар этэ.

2005 сыллаахха оскуолатын бүтэрбитэ, ол сыл Дьокуускайдааҕы тыа хаһаайыстыбатын техникумугар «земельное дело и лесное хозяйство» салаатыгар үөрэнэ киирбитэ. 2008 сыллаахха бэс ыйыгар аармыйаҕа ыҥырыллан барбыта, Тиксиигэ байааннай чааска түбэспитэ. Сулууспалыыр кэмигэр Максим бэйэтин учүгэй эрэ өттүнэн көрдөрбүтэ: бэрээдэктээх, үтүө сүбэлээх, аһыныгас дууһалаах, эрэллээх табаарыс этэ. Ону барытын байааннай чааһын хамандыыра биэрбит характеристикаҕа туоһулуур. Армияттан эбэх доҕорлонон-атастанан, ситэн-хотон кэлбитэ.

Максим олус үөрүүнньэҥ, эйэҕэс-сайаҕас майгылааҕа. Кыра эрдэҕиттэн аҕатын батыһа сылдьан үлэҕэ, булка-аска үөрэммитэ. Ханнык да үлэттэн иннэн-толлон турбат буолара, туту барытын сатыыра, тэхиникэни эмиэ баһылаабыта, уолаттарын утумнаан уус дьоҕурдааҕа. Эбии биллэр-көрөр, спорт, политика, аан-дойду соһуннарын кинигэттэн истэн билэрбит. Музыканы сөбүлээн истэр уйаҕас дууһалааҕа, мэлдьи эйиэхааһын эрчийэ, көрүнэ сылдьара, айылҕаҕа сылдьарын туохтааҕар да ордорор буолара. Байанайдаах бултчут, балыксыт, сир ачыкт буолбута, биһиги дьиэ булааччыбыт- ханааччыбыт, аһатааччыбыт этэ. Олус аймахсыаҕа, бэлэ буолбута, балыстарын аймахтарын, табаарыстарын өйүүрэ, кэһии гынан ыларын олус сөбүлүүрэ. Олорор Хахыйаҕын олус таптыыра, ол да иһин уонна биһиэхэ күүс-көмө буолара, Хахыйахтан бараргэ тиэтэйбэтэҕэ. Хата эмэ бардаҕына дойдутун, биһигини — дьонун олус ахан кэтэрэ. Биһигини нэһилиэх аҕатын, билтын олус таптыыра, ону куруук биһиэхэ этэр этэ. Аҕатын оргу ойуу-убуу сылларын, харыстыыра, ыарахан үлэни үлэлээппэт буола сатыыра, барытын бэйэм оҥоруом, үөрэлэм диэн тылаах буолар этэ. Инникки олоҕун туһунан сырдык-ыраас ыралардаах этэ, оссо да олоруохтаах, таптыахтаах- таптатыахтаах этэ. Ол барыта туолбатаҕа олус хомолтолоох, харыстаныахх, ытаах уулаах. Күн-хонук ааспаҕын айылҕан аһыыбыт мүлүрүйүөхтээҕэр ордук күүһүрэн иһэр. Оҕобут барахсан туһунан сырдык өйдөбүл, кини эдэр, кэрэ мөссүөнэ биһиги өйбүтүгэр-сүрэхпитигэр тыыннаахтык тухары хаһан да тахсыа, умнуллуо суоҕа, чыычааммыттан мунура суох тапталбыт тыыннаахпыт тухары хаһан да уостуо суоҕа! Ыар кутурҕаннаах ыарбыт кэммитигэр күүс-көмө буолбут, аймахтарбыт үөрэсибит аймах- билэ дьоммутугар, доҕотторбутугар, Хахыйахпыт дьонугар-сэргэтигэр, оҕобут доҕотторугар махталбытын тиэрдэбит. Куруук үөрэ-көтө сылдьыҥ! Дьоллоох буолуҥ!

Ийэтэ, аҕата.

Кириэс-Халдьаайы олохтооҕо, үлэ, тыыл бэтэрээнэ
КОЛЕСОВ Иван Васильевич
уһун ыарахан ыарыыттан олохтон туораабытынан кыыһыгар, колледжабытыгар, туберкулезнай диспансер медсестратыгар Постникова Айталина Александровнаҕа, оҕолоругар, сиэннэригэр, чугас аймахтарыгар дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит.

Улуустааҕы киин балыыһа салалтата, профкома, туберкулезнай диспансер коллектива.

Бүтэйдээх нэһилиэгин олохтооҕо, убайбыт
ФИЛИППОВ Павел Павлович
ыарахан ыарыыттан өлбүтүнэн эдьиийигэр Антонина Павловнаҕа, быраатыгар Кешаҕа, Ваняҕа, балтыгар Иринаҕа, кэргэнигэр Шураҕа, оҕолоругар, сиэннэригэр кутурҕаннарын тиэрдэллэр аймахтара Федотовтар, Аржаковтар дьиэ кэргэттэрэ.

Редактор - директор – А.А. ЗАХАРОВ.
Эппиэттиир секретарь, сурук отдела – Е.Г. МАКАРИНСКАЯ.
Экономика, спорт, тыа хаһаайыстыбатын отдела – А.М. СЛЕПЦОВ.
Корреспондент-корректор – Н.Н. ПУХОВА.
Верстальщик, бэчээттээччи – Ф.А. ПРОТОДЬЯКОНОВ.

Тэрийэн таһаарааччылар: СР Правительствота, Чурапчы улууһун "Саҥа олох" редакционнай-издательскай холбоһук автономнай учреждение. Российскай Федерация Роскомнадзор СР управлениетыгар 2012 с. кулун тутар 15 күнүгэр регистрацияламмыт нүөмэрэ – ПИ №14-0238.

Саҥа олох

АААДЫРЫСПЫТ: 678670, Чурапчы сэл., Карл Маркс уул., 26 "а". Телефоннарбыт: редактор – 41-332, отделлар – 41-265, 41-358. E-mail: sanaoloh@mail.ru, сайт: sanaoloh.ru

Бэчээккэ сакааһ: № 108 (10927) Тираж 1320. Хаһыат сыаната: 10 солк.

Автор суруйар этиилэр санаа редакция позициятыгар мэлдьи сөп түбэһэр буолбатах. Суруйааччылар чахчылар кырдьыктааҕыларыгар эппиэтинэһи автор туспа бэйэтэ сүгэр.

Хаһыат бэчээккэ бэриллэр графига: 16 ч 00 м. Бэчээккэ бэрилиннэ: 16 ч 00 м. "Саҥа олох" редакционнай-издательскай холбоһукка 25.07.2014 с. офсетка бэчээттэннэ. Аадырыһа: 678670, Чурапчы сэл., Карл Маркс уул., 26 "а". Индекс: 54907. Хаһыат нэдиэлэҕэ устатыгар оптуоруннньукка, чэппиэргэ уонна субуотаҕа тахсар.